

**Про затвердження Положення про
організацію оповіщення і зв'язку у
надзвичайних ситуаціях**
Кабінет Міністрів України; Постанова,
Положення від 15.02.1999 № 192

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

П О С Т А Н О В А
від 15 лютого 1999 р. N 192
Київ

**Про затвердження Положення про організацію
оповіщення і зв'язку у надзвичайних ситуаціях**

Кабінет Міністрів України **п о с т а н о в л я є**:

1. Затвердити Положення про організацію оповіщення і зв'язку у надзвичайних ситуаціях (додається).

2. Міністерству з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи разом з іншими заінтересованими центральними органами виконавчої влади забезпечити аналіз застосування затвердженого цією постановою Положення і в разі потреби подавати Кабінетові Міністрів України пропозиції про внесення до нього змін і доповнень.

Прем'єр-міністр України

В.ПУСТОВОЙТЕНКО

Інд. 33

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 15 лютого 1999 р. N 192

ПОЛОЖЕННЯ
про організацію оповіщення і зв'язку
у надзвичайних ситуаціях

Загальна частина

1. У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:

надзвичайна ситуація - порушення нормальних умов життя і діяльності людей на об'єкті або території, спричинене аварією, катастрофою, стихійним лихом, епідемією, епізоотією, епіфітотією, великою пожежею, застосуванням засобів ураження, що призвели або можуть призвести до людських і матеріальних витрат;

комісії з надзвичайних ситуацій - комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та

Севастопольської міських, районних держадміністрацій, виконавчих органів рад, підприємств, установ, організацій;

органи цивільної оборони та з надзвичайних ситуацій (далі - органи ЦО та НС) - МНС і територіальні органи цивільної оборони та з надзвичайних ситуацій;

територіальний орган цивільної оборони та з надзвичайних ситуацій (далі - територіальний орган ЦО та НС) - Головне управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення Ради міністрів Автономної Республіки Крим, управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації, відділ з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення районної, районної у містах Києві та Севастополі держадміністрації;

зона можливого ураження - територія, на якій унаслідок виникнення надзвичайної ситуації виникає загроза здоров'ю або життю людей та заподіяння матеріальних втрат;

оповіщення - доведення сигналів і повідомлень органів ЦО про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій до центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій і населення;

потенційно небезпечний об'єкт - об'єкт, на якому використовуються, виготовляються, переробляються, зберігаються або транспортуються небезпечні радіоактивні, пожежо-, вибухо-, хімічно небезпечні речовини та біологічні препарати, а також гідротехнічні і транспортні споруди, транспортні засоби та інші об'єкти, що створюють реальну загрозу виникнення надзвичайної ситуації;

система оповіщення цивільної оборони (далі - система оповіщення ЦО) - комплекс організаційно-технічних заходів, апаратури і технічних засобів оповіщення, апаратури, засобів та каналів зв'язку, призначених для своєчасного доведення сигналів та інформації з питань цивільної оборони до центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій і населення.

2. Це Положення визначає порядок:

оповіщення керівного складу центральних і місцевих органів виконавчої влади та відповідних органів ЦО та НС, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій, населення про загрозу і виникнення надзвичайних ситуацій природного, техногенного та воєнного характеру у мирний час, в особливий період і у воєнний час та постійного інформування їх про обстановку в зоні можливого ураження з метою вжиття ефективних заходів захисту населення, промислових і сільськогосподарських об'єктів від наслідків надзвичайних ситуацій;

забезпечення зв'язку для центральних і місцевих органів виконавчої влади, членів комісій з надзвичайних ситуацій на території, де виникла надзвичайна ситуація, сил ЦО, а також зв'язку для зарубіжних формувань та організацій (агентств) з країнами, які беруть участь у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

забезпечення зв'язку взаємодії між виконавцями рятувальних, інших невідкладних і відновних робіт та відповідними органами управління;

забезпечення можливості приймання передач радіомовлення для населення, яке постраждало від наслідків надзвичайної ситуації, в місцях його тимчасового проживання;

проведення експлуатаційно-технічного обслуговування апаратури і технічних засобів оповіщення та зв'язку ЦО.

3. Оповіщення і зв'язок у надзвичайних ситуаціях забезпечується за допомогою єдиної національної системи зв'язку (ЄНСЗ).

4. Сигнали оповіщення ЦО, повідомлення про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій, інформація про дії в умовах надзвичайної ситуації доводяться до працівників підприємств, установ, організацій, населення всіма наявними засобами зв'язку, мовлення, оповіщення.

5. Підприємства електрозв'язку забезпечують на договірних умовах експлуатаційно-технічне обслуговування апаратури і технічних засобів оповіщення та зв'язку ЦО, що належить до сфери управління центральних та місцевих органів виконавчої влади, знаходяться в пунктах управління, на підприємствах, в установах і організаціях.

Оплата послуг зв'язку, вартості експлуатаційно-технічного обслуговування здійснюється за тарифами Держкомзв'язку.

6. Фінансування реконструкції, удосконалення загальнодержавної і регіональних систем централізованого оповіщення ЦО, вартості експлуатаційно-технічного обслуговування апаратури і технічних засобів загальнодержавної і регіональних систем централізованого оповіщення та зв'язку ЦО провадиться за рахунок асигнувань, що передбачаються бюджетами відповідних центральних і місцевих органів виконавчої влади.

Фінансування робіт, пов'язаних з проектуванням, створенням спеціальних систем централізованого оповіщення, локальних та об'єктових систем оповіщення, їх експлуатаційно-технічне обслуговування провадиться за рахунок власників потенційно небезпечних об'єктів.

7. Дія цього Положення поширюється на центральні та місцеві органи виконавчої влади, підприємства зв'язку, а також на підприємства, установи, організації незалежно від форми власності і господарювання.

Організація оповіщення

8. Система оповіщення ЦО організовується з урахуванням структури державного управління, характеру і рівня надзвичайних ситуацій, наявності і місця розташування сил, які можуть залучатися до ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

Оповіщення організовується відповідним органом ЦО та НС за схемою, яка затверджується начальником цивільної оборони відповідного рівня.

9. Система оповіщення ЦО складається із загальнодержавної, регіональних і спеціальних систем централізованого оповіщення; локальних та об'єктових систем оповіщення, систем циркулярного виклику.

10. На випадок загрози або виникнення надзвичайної ситуації загальнодержавного рівня створюється загальнодержавна система централізованого оповіщення центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

11. На випадок загрози або виникнення надзвичайної ситуації регіонального рівня в Автономній Республіці Крим, у кожній області, в містах Києві та Севастополі, а також у містах, віднесених до відповідних категорій і груп з ЦО, створюються регіональні системи централізованого оповіщення місцевих органів виконавчої влади і населення.

12. У разі виникнення загрози катастрофічного затоплення внаслідок руйнування однієї чи декількох гребель на водосховищах Дніпровського каскаду та інших річках відповідні чергові служби гідроелектростанцій здійснюють оповіщення відповідних чергових служб органів ЦО та НС за допомогою спеціальних систем централізованого оповіщення, створених безпосередньо на гідротехнічних спорудах за кошти їх власників.

У верхніх та нижніх б'єфах гідротехнічних споруд обов'язково повинні розміщуватися датчики, за допомогою яких забезпечується постійний контроль за рівнем води.

13. У системах централізованого оповіщення можуть використовуватися апаратура і технічні засоби оповіщення ЦО, канали та засоби зв'язку, мережі радіомовлення і телебачення (канали звукового супроводження) центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій, мережі зв'язку яких входять до ЄНСЗ.

Ці системи забезпечують оповіщення і подальше інформування:

чергових служб міністерств та інших центральних органів виконавчої влади по службових телефонах;

чергових служб місцевих органів виконавчої влади;

чергових аварійно-рятувальних служб;

сил цивільної оборони;

населення, яке знаходиться в зоні можливого ураження.

14. Залежно від рівня надзвичайної ситуації централізоване оповіщення здійснюється:

оперативним черговим МНС - чергових служб центральних органів виконавчої влади, чергових служб територіальних органів ЦО та НС, сил цивільної оборони;

оперативним черговим територіального органу ЦО та НС - керівного складу та чергових служб місцевих органів виконавчої влади, населення, що знаходяться на території, на якій може виникнути чи виникла надзвичайна ситуація, а також сил цивільної

оборони.

15. Система централізованого оповіщення ЦО повинна забезпечувати можливість циркулярного або вибіркового оповіщення посадових осіб центральних і місцевих органів виконавчої влади, керівників визначених підприємств, установ та організацій, населення залежно від рівня надзвичайної ситуації і заходів, які належить невідкладно вжити.

16. Для підвищення надійності централізованого оповіщення здійснюється дублювання передавання сигналів за рознесеними трасами та напрямками в обхід міст і підприємств, віднесених до відповідних категорій і груп з ЦО.

17. Оповіщення населення здійснюється дистанційно за допомогою електросирен, мережі радіомовлення всіх діапазонів частот і видів модуляції та телебачення.

Терміновій інформації, що передається територіальними органами ЦО та НС, потенційно небезпечними підприємствами, повинно передувати уривчасте звучання електросирен, наявних на відповідній території, а також у запису мережею радіомовлення, яке означає "Увага всім!".

Тексти звернення до населення повинні передаватися державною мовою і мовою, якою користується більшість населення в регіоні.

Тексти звернень записуються на магнітних стрічках на весь обсяг касети з обох сторін. Фонограми і друківані тексти звернень зберігаються в запечатаних конвертах в оперативних чергових ЦО, які в необхідних випадках доводять їх до населення. Дублікати фонограм і друківаних текстів звернень зберігаються в запечатаних конвертах на радіотрансляційних вузлах, в апаратних радіомовлення, студіях телебачення і використовуються в разі виходу з ладу апаратури оповіщення або аварії на з'єднувальній лінії зв'язку.

18. Оповіщення про виникнення надзвичайної ситуації на атомних електростанціях здійснюється за допомогою спеціальних систем оповіщення, що створюються за кошти станцій.

Ці системи повинні передбачати можливість передавання сигналу "Увага всім!" і повідомлень на території атомної електростанції та її промислової зони, у пристанційних населених пунктах з робочого місця начальника зміни станції (чергового диспетчера), а також оповіщення чергових служб територіальних органів ЦО та НС.

Між начальником зміни станції і оперативними черговими відповідних територіальних органів ЦО та НС налагоджується прямий телефонний зв'язок за кошти станції. Обладнання робочого місця начальника зміни станції повинно забезпечувати оперативне включення засобів оповіщення і передавання заздалегідь підготовленого усного повідомлення для населення через радіотрансляційні вузли станції і пристанційного населеного пункту на квартирні та вуличні гучномовці та по домашніх телефонах керівного складу станції, підключених до системи централізованого виклику.

Оповіщення населення у 30-кілометровій зоні навколо атомної електростанції здійснюється оперативним черговим відповідного територіального органу ЦО та НС.

19. Уздовж аміакопроводів, магістральних і відвідних нафто- і газопроводів за рахунок їх власників створюються спеціальні системи централізованого оповіщення чергових служб територіальних органів ЦО та НС і органів внутрішніх справ, населення, яке знаходиться в зоні можливого ураження. Ці системи мають бути сполученими з відповідними регіональними системами централізованого оповіщення. Запуск цих систем здійснює оперативний черговий відповідного територіального органу ЦО та НС.

20. На випадок виникнення надзвичайної ситуації безпосередньо на потенційно небезпечних підприємствах за їх рахунок створюються локальні або об'єктові системи оповіщення, які мають бути сполученими з регіональними системами централізованого оповіщення.

Вимоги до оснащення локальних або об'єктових систем оповіщення визначаються проектом, погодженим з відповідними територіальними органами ЦО та НС.

21. Локальні системи оповіщення створюються на потенційно небезпечних об'єктах, зона ураження від яких, у разі виникнення на них надзвичайної ситуації, досягає заселених територій або інших підприємств, установ, організацій. До їх складу входять абонентські радіоточки мережі радіомовлення та відомчих радіотрансляційних вузлів, вуличні гучномовці, пристрої запуску електросирен та самі електросирени, система централізованого виклику, магнітофони, магнітні стрічки із записаними текстами звернень.

Локальні системи оповіщення повинні забезпечувати оповіщення:

керівників та інших працівників потенційно небезпечного об'єкта;

оперативних чергових аварійних служб, відповідних територіальних органів ЦО та НС, територіальних органів внутрішніх справ по прямих телефонах;

керівників та інших працівників підприємств, установ (насамперед дитячих, навчальних, медичних закладів, що знаходяться в межах зони можливого ураження), організацій і населення.

22. На потенційно небезпечних підприємствах, на яких зона ураження не виходить за їх територію, створюються об'єктові системи оповіщення. До їх складу входять абонентські радіоточки і вуличні гучномовці державної мережі радіомовлення та відомчих радіовузлів, пристрої запуску електросирен та самі електросирени, телефони, включені до системи централізованого виклику, та інші технічні засоби (у разі необхідності).

Об'єктові системи оповіщення повинні забезпечувати оповіщення:

керівників та інших працівників підприємства;

оперативних чергових аварійних служб, відповідних територіальних органів ЦО та НС, територіальних органів МВС по прямих телефонах.

23. Оповіщення керівників та інших працівників потенційно небезпечного підприємства, а також керівників та працівників підприємств, установ, організацій і населення, які знаходяться в

зоні локальної системи оповіщення, здійснює черговий диспетчер або особа, яка виконує його обов'язки. Оповіщення працівників підприємств, установ, організацій та населення, які знаходяться за межами локальної системи оповіщення, покладається на оперативних чергових відповідних територіальних органів ЦО та НС, для чого можуть залучатися сили та засоби відповідних органів МВС. У населених пунктах, де немає цілодобового чергування територіальних органів ЦО та НС, їх функції з оповіщення можуть покладатися на чергових відповідних органів МВС. З метою своєчасного оповіщення і перевірки достовірності прийнятого повідомлення (команди) встановлюється прямиий телефонний зв'язок потенційно небезпечного цеху з черговим диспетчером і керівником підприємства, а також чергового диспетчера з оперативним черговим відповідного територіального органу ЦО та НС, органу МВС за рахунок потенційно небезпечного підприємства.

24. Для оповіщення чергових служб центральних і місцевих органів виконавчої влади, керівного складу територіальних органів ЦО та НС створюються системи циркулярного виклику.

Для своєчасного оповіщення керівників центральних і місцевих органів виконавчої влади, керівного складу центрального і територіальних органів ЦО та НС створюється загальнодержавна система пейджерного зв'язку та оповіщення ЦО, яка може охоплювати і оповіщення керівного складу потенційно небезпечних підприємств.

25. Для функціонування систем централізованого оповіщення за заявками відповідних органів ЦО та НС Держкомзв'язку виділяє канали зв'язку. На регіональних системах оповіщення ці канали зв'язку забороняється використовувати для надання транзитних з'єднань за межі області.

26. Готовність системи оповіщення забезпечується шляхом:

організації цілодобового чергування в центральному і територіальних органах ЦО та НС (якщо такого чергування немає, можуть задіюватися відповідні чергові служби органів МВС);

налагодження прямого телефонного зв'язку чергових служб потенційно небезпечних підприємств, зона ураження яких може поширюватися на заселені території або території інших підприємств, установ, організацій, сейсмічних станцій, гребель водосховищ (диспетчерів чи начальників змін гідроелектростанцій) з черговими службами відповідних територіальних органів ЦО та НС;

завчасної підготовки персоналу чергових служб до дій у надзвичайних ситуаціях;

впровадження автоматизованих систем оповіщення з використанням сучасних технологій;

якісного експлуатаційно-технічного обслуговування апаратури і технічних засобів оповіщення та системи зв'язку ЦО.

27. Усі місцеві органи виконавчої влади, підприємства, установи і організації незалежно від форми власності і господарювання зобов'язані:

забезпечити встановлення електросирен з можливістю централізованого запуску (місце їх встановлення визначає

відповідний орган ЦО та НС з урахуванням озвучення території);

забезпечити встановлення вуличних гучномовців в місцях масового скупчення працівників та населення (за погодженням з відповідним органом ЦО та НС);

забезпечити всі виробничі, службові та адміністративні приміщення, а також приміщення навчальних і лікувальних закладів радіотрансляційними точками (радіоприймачами відповідного діапазону для районів, де немає проводового мовлення) для гарантованого приймання програм державного радіомовлення;

безперешкодно допускати працівників, які здійснюють експлуатаційно-технічне обслуговування апаратури і технічних засобів оповіщення та зв'язку ЦО, за пред'явленими ними посвідченнями особи на територію та в приміщення своїх підприємств, установ і організацій для проведення ремонту або інших робіт, пов'язаних з технічною експлуатацією та обладнанням систем оповіщення.

Забороняється відключати радіотрансляційні точки та абонентські лінії, через які здійснюється запуск електросирен від мереж державного радіомовлення, демонтувати вуличні гучномовці без погодження з відповідними органами ЦО та НС.

28. Для забезпечення роботи систем оповіщення використовуються:

місцеві мережі зв'язку;

мережі проводового (ефірного) радіомовлення та телебачення (канали звукового супроводження);

постійно діючі мережі радіозв'язку;

системи пейджерного зв'язку;

електросирени і технічні засоби оповіщення.

Реконструкція та розвиток систем оповіщення

29. Реконструкція та розвиток загальнодержавної системи централізованого оповіщення здійснюються на підставі рішення Кабінету Міністрів України за поданням МНС.

30. Реконструкція та розвиток регіональних систем централізованого оповіщення здійснюються на підставі рішень відповідних місцевих органів виконавчої влади за рекомендаціями МНС.

31. Реконструкція та розвиток спеціальних, локальних та об'єктових систем оповіщення здійснюється відповідно до вимог цього Положення на підставі рішення керівника потенційно небезпечного підприємства згідно з проектом розвитку підприємства, погодженим з відповідним територіальним органом ЦО та НС.

32. Реконструкція та розвиток систем централізованого оповіщення усіх рівнів здійснюється відповідно до змін в адміністративно-територіальному поділі, а також у зв'язку з необхідністю впровадження сучасних технологій.

33. Будівництво, реконструкція, розвиток та експлуатаційно-технічне обслуговування систем оповіщення повинні здійснюватися спеціально підготовленими працівниками підприємств електрозв'язку за договорами між власниками засобів оповіщення і цими підприємствами.

34. У проектах будівництва та реконструкції, а також переобладнання будівель для розташування об'єктів електрозв'язку, мовлення і телебачення необхідно передбачати виділення місць для встановлення апаратури оповіщення та централізованого виклику. Цифрові автоматичні телефонні станції підприємств електрозв'язку повинні забезпечувати технічну роботу систем оповіщення.

Організація зв'язку

35. Система зв'язку цивільної оборони у разі загрози чи виникнення надзвичайної ситуації у мирний час, в особливий період і у воєнний час охоплює:

мережу зв'язку МНС;

канали і засоби зв'язку, радіомовлення та телебачення центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, мережі зв'язку яких є складовими ЄНСЗ.

36. Залежно від соціально-економічних та інших особливостей території, на якій виникла надзвичайна ситуація, визначаються види і мережі зв'язку, які належить створювати (використовувати) на цій території та територіях сусідніх районів, адміністративно-територіальних центрів за постійною схемою на період ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, а також за тимчасовою схемою.

37. Рівнем надзвичайної ситуації, який залежить від факторів ураження та їх тривалості, розмірів території ураження, ландшафту та інших природних особливостей зони надзвичайної ситуації, пори року, коли вона виникла, визначається, на яких постійно діючих мережах зв'язку (крім мереж державної системи урядового зв'язку) може здійснюватися управління роботою органів і сил ЦО, інших рятувальних та відновлювальних формувань і які мобільні засоби, мережі зв'язку загального користування, засоби і канали інших центральних органів виконавчої влади, підприємств, установ і організацій потрібно задіяти.

38. У разі загрози або виникнення надзвичайної ситуації керівники підприємств зв'язку мають право:

одержувати від місцевих органів виконавчої влади та відповідних територіальних органів ЦО та НС інформацію про її характер, масштаби, дію факторів ураження та вжиття заходів щодо захисту персоналу;

запроваджувати в установленому законодавством порядку тимчасові обмеження на надання послуг електрозв'язку для населення та підприємств;

використовувати (за домовленістю) самостійно для резервування власних засобів або у взаємодії відомчі засоби зв'язку з метою забезпечення ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

39. У разі загрози або виникнення надзвичайної ситуації керівники підприємств зв'язку зобов'язані:

забезпечувати постійну організаційну та технічну готовність апаратури і технічних засобів оповіщення та зв'язку ЦО до виконання завдань в умовах загрози або виникнення надзвичайної ситуації;

забезпечувати оперативне позачергове надання парольних телефонних розмов та передавання категорійних телеграм членам спеціальної Урядової комісії, посадовим особам центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, відповідних органів ЦО та НС і членам комісій з надзвичайних ситуацій;

забезпечувати органи управління роботами з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації необхідними видами зв'язку;

своєчасно доводити до споживачів послуг зв'язку діючі правила користування зв'язком.

40. Зв'язок у разі виникнення надзвичайної ситуації повинен забезпечуватися шляхом вжиття таких організаційно-технічних заходів:

надання членам спеціальної Урядової комісії, керівникам центральних і місцевих органів виконавчої влади, керівному складу органів ЦО та НС і членам комісій з надзвичайних ситуацій пріоритетного права на користування телефонним і телеграфним зв'язком;

організації роботи підприємств зв'язку та аварійно-відновлювальних команд зв'язку за відповідними режимами;

створення і роботи на постійній основі служб оповіщення та зв'язку, до складу яких входять відповідні посадові особи і спеціалісти підприємств зв'язку;

оперативного надання органам ЦО та НС необхідних каналів мережі електрозв'язку;

використання позаміської державної мережі електрозв'язку;

розроблення мережі запасних маршрутів доставки пошти;

погодження Держкомзв'язку питання про взаємне використання каналів зв'язку з метою організації обхідного і дублюючого зв'язку з іншими центральними органами виконавчої влади;

створення радіомереж взаємодії для забезпечення зв'язком органів управління ЦО з міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади;

створення і задіяння пересувних вузлів електрозв'язку;

забезпечення використання радіомереж, у тому числі для дублювання найважливіших або найуразливіших напрямків проводового зв'язку;

забезпечення використання можливостей радіоаматорського зв'язку;

обладнання у центрах електрозв'язку, центрах технічної експлуатації місцевого телефонного зв'язку пристроїв для стикування мобільних засобів (апаратних) зв'язку міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, які діють у зоні надзвичайної ситуації, із стаціонарними системами і магістралями зв'язку;

комплектування пересувних вузлів зв'язку апаратурою, обладнанням, приладами з урахуванням особливостей обладнання систем зв'язку у тій чи іншій зоні можливої надзвичайної ситуації;

забезпечення об'єктів електрозв'язку резервними та автономними джерелами енергопостачання;

створення і використання місцевих радіомереж на базі переносних радіостанцій ультракороткохвильового діапазону, а також радіотелефонних апаратів (стільниковий, транкінговий зв'язок) для використання в межах зони ураження з можливістю виходу на мережу телефонного зв'язку загального користування.

41. Для забезпечення здійснення посадовими особами спеціальної Урядової комісії, керівниками органів виконавчої влади, членами комісій з надзвичайних ситуацій, уповноваженими відповідальними працівниками пріоритетного права на користування міжміським телефонним і телеграфним зв'язком використовується система паролів. Кожен пароль відповідає характерові надзвичайної ситуації і гарантує певну терміновість надання замовникові телефонних каналів або передавання його телеграм.

42. Телефонні переговори з метою обміну оперативною інформацією забезпечуються за паролем "Лихо".

В екстрених випадках, у разі виходу з ладу прямих (відомчих) каналів зв'язку, право користуватися паролем "Лихо" для передавання повідомлень про виникнення надзвичайної ситуації надається черговому персоналу потенційно небезпечних об'єктів. Список цих осіб визначається територіальними органами ЦО та НС.

43. Для передавання документованих повідомлень надається право на телеграфний зв'язок за паролем "Шторм". При цьому оброблення і передавання телеграм здійснюються негайно.

44. Для передавання розпорядження на оповіщення, забезпечення захисту населення, підприємств, установ, організацій, попередження надзвичайної ситуації відповідним посадовим особам ЦО надаються телефонні або телеграфні канали за паролем "Стріла". Цей пароль одночасно є категорією терміновості телеграми.

45. Граничний обсяг інформації, яка передається, зміст і тривалість телефонного переговору, список посадових осіб, яким надається право користування паролем "Стріла", "Шторм" та відправлення телеграм відповідної категорії терміновості, визначаються МНС.

46. До підприємств електрозв'язку в зонах можливих надзвичайних ситуацій повинні подаватися списки посадових осіб, яким надається право ведення міжміських телефонних переговорів за паролями, перелік відомчих телефонних станцій і номерів телефонів,

з яких можуть надходити заявки на міжміські переговори за паролями та на відправлення телеграм відповідної категорії терміновості.

47. Переговори за паролями можуть вестися посадовими особами з будь-яких телефонів підприємств, установ, організацій з розрахунками за спеціальними посвідченнями, виданими Держкомзв'язку.

48. З метою раціонального використання засобів і каналів зв'язку одразу після виникнення надзвичайної ситуації можуть встановлюватися обмеження на тривалість переговорів за паролями у часі.

49. У подальшому для забезпечення зв'язком органів управління роботами з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації і керівників підрозділів, які беруть участь у ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, можливості різних видів зв'язку використовуються в необхідних обсягах.

50. Оплата вартості використання засобів і каналів зв'язку здійснюється за діючими тарифами або компенсується за рішенням органу виконавчої влади відповідно до законодавства.

Експлуатаційно-технічне обслуговування апаратури і засобів оповіщення та зв'язку ЦО

51. Експлуатаційно-технічне обслуговування апаратури і технічних засобів оповіщення та зв'язку ЦО повинно забезпечувати підтримання їх у готовності до виконання завдань у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій та забезпечення сталого управління заходами ЦО.

52. Експлуатаційно-технічне обслуговування апаратури та інших технічних засобів оповіщення та зв'язку ЦО здійснюється згідно з інструкцією про порядок експлуатаційно-технічного обслуговування апаратури та інших технічних засобів оповіщення і зв'язку ЦО, яка затверджується спільним наказом МНС та Держкомзв'язку.

53. Нормативи часу на експлуатаційно-технічне обслуговування апаратури зв'язку, яка застосовується на підприємствах електрозв'язку, визначаються на підставі діючих у Держкомзв'язку нормативів кількості штатного персоналу.

54. Роботи з експлуатаційно-технічного обслуговування апаратури і засобів оповіщення та зв'язку ЦО включаються в обсяг послуг, які надаються підприємствами електрозв'язку.

55. Капітальний ремонт апаратури і технічних засобів оповіщення та зв'язку ЦО виконується підприємствами електрозв'язку за рахунок коштів власника на підставі окремих договорів.

Підприємства електрозв'язку забезпечують контроль за технічною готовністю електросирен у цілому. Про виявлені при цьому недоліки своєчасно інформуються керівники підприємств, де вони установлені, та відповідні територіальні органи ЦО та НС.

56. Відповідальність за збереженість апаратури і технічних засобів оповіщення та зв'язку ЦО і їх технічну готовність несуть керівники підприємств, установ, організацій (у тому числі органів МВС), де встановлено ці засоби. Відповідальність за технічну готовність апаратури і технічних засобів оповіщення та зв'язку ЦО,

виконання організаційно-технічних заходів з попередження несанкціонованого запуску несуть підприємства електрозв'язку, що прийняли ці засоби на експлуатаційно-технічне обслуговування.

Категорично забороняється самостійно проводити відключення (перенесення на інше місце) апаратури і технічних засобів оповіщення та зв'язку ЦО без дозволу відповідного органу ЦО та НС. За самовільне відключення систем оповіщення посадові особи притягаються до відповідальності згідно із законодавством.

57. Для здійснення контролю за станом готовності систем централізованого оповіщення черговими службами органів ЦО та НС передаються контрольні сигнали (команди). Порядок та час їх передавання визначаються спеціальною інструкцією.

У системі централізованого оповіщення Дніпровського каскаду та інших річок комплексні (повні) технічні перевірки повинні проводитися з пультів диспетчерів (начальників змін) станцій, установлених на греблях, за графіком почергового подавання всіх команд. Відповідальність за проведення комплексних (повних) технічних перевірок покладається на посадову особу Міністерства з питань ЦО.

58. Відповідальність за експлуатаційно-технічне обслуговування систем оповіщення покладається:

загальнодержавної - на генеральну дирекцію Укртелекому;

регіональних - на керівництво відповідних дирекцій Укртелекому;

потенційно небезпечних об'єктів - на головних інженерів цих об'єктів.

59. Забезпечення безперервної та якісної роботи основних і резервних каналів зв'язку, закріплених за системами централізованого оповіщення ЦО, а також заміни на випадок виходу з ладу, безперервної роботи ліній управління кінцевим обладнанням, телефонних пар у міських і сільських населених пунктах, до яких підключаються абоненти системи централізованого виклику, кінцеве обладнання з електросиренами, радіотрансляційних мереж та вуличних гучномовців, надійної роботи чергових змін лінійно-апаратних цехів, автоматичних телефонних станцій, радіотрансляційних вузлів покладається на керівників відповідних дирекцій Укртелекому.

60. Загальний контроль за технічним станом систем централізованого оповіщення ЦО, організацією та проведенням усіх заходів для забезпечення безперервності і стійкості їх роботи, за охороною і допуском у приміщення, де встановлено апаратуру і технічні засоби оповіщення та зв'язку ЦО, покладається на начальника військово-мобілізаційного підрозділу Держкомзв'язку, начальників військово-мобілізаційних підрозділів підприємств електрозв'язку. Контроль за дотриманням режиму в приміщеннях, де встановлено апаратуру і технічні засоби оповіщення та зв'язку ЦО, покладається на режимні органи відповідних дирекцій Укртелекому.

Загальний контроль за технічним станом спеціальних, локальних та об'єктових систем оповіщення покладається на головних інженерів підприємств, де створено ці системи.

61. Керівники відповідних органів ЦО та НС відповідають за оперативну готовність загальнодержавної та регіональних систем централізованого оповіщення, за створення необхідного резерву апаратури і технічних засобів оповіщення та зв'язку ЦО, запасних частин, забезпечують удосконалення зазначених систем централізованого оповіщення, своєчасне опечатування панелей управління, лічильників апаратури і технічних засобів оповіщення та зв'язку ЦО, своєчасне і правильне закладення (вилучення) на підприємствах електрозв'язку пакетів з паролями і відгукками, текстами звернень до населення.

62. Керівники відповідних органів МВС відповідають за збереження апаратури і технічних засобів оповіщення ЦО, контроль її справності, чітке виконання оперативними черговими інструкції щодо застосування та обслуговування апаратури.

Керівники гідроелектростанцій відповідають за збереження апаратури і технічних засобів оповіщення ЦО, створення необхідного резерву апаратури і технічних засобів оповіщення, запасних частин, контроль її справності, чітке виконання оперативними черговими, начальниками змін гідроелектростанцій інструкції щодо застосування та обслуговування апаратури, своєчасне опечатування панелей управління, лічильників апаратури і технічних засобів оповіщення ЦО.

63. У разі виходу з ладу або несанкціонованого запуску апаратури і технічних засобів оповіщення та зв'язку ЦО негайно вживаються заходи до відновлення їх роботоспроможності.

За фактом виходу з ладу або несанкціонованого запуску апаратури і технічних засобів оповіщення та зв'язку ЦО проводиться розслідування і складається акт відповідним органом ЦО та НС, з одного боку, і відповідною дирекцією Укртелекому або підприємством електрозв'язку - з другого. Один примірник акта подається до МНС.